

Mo-chia-p'u eller "Mo's fästning" är byggd i slutet av 1850-talet. Därpå leder vägen på en solid bro av sju bjälkar belagda med stenplattor över en stor kanal, vars vatten liksom de andras kommer från Tang-ho.

Litteraturens gud, Wen-ch'ang, är hedrad med ett tempel alldeles utanför Tun-hwangs östra stadsport. Här hejdas vi av soldater, vilka dock utan vidare invändningar släppa oss igenom. Vid yttre porten till borgmästarens yamen lämna vi våra kinesiska visitkort. Magistratens högste chef kommer själv och tar emot oss och ber oss stanna över natten som hans gäster. Vi avböja, men kunna icke vägra att deltaga i hans middag, bestående av hackat och kokat kött, stekt kalvlever och äggröra. Värden är en mycket artig och gästfri man, som gärna besvarar alla våra frågor. Han berättar att i Tun-hwang bo 3,500 familjer, under det att Anhsi blott har 500. Befolkningen är kinesisk, men ett fåtal östturkiska köpmän från Tjarkhlik, Hami och Turfan äro också bosatta i Tun-hwang. Dessa hade nu inte mycket att göra sedan kriget förlamat all handel, men vi hörde sedan att varuutbytet åter började i blygsamma former och att små karavaner försiktigt sökte sig fram till de tre nämnda städerna.

För övrigt finnas icke många städer på jorden, som ligga mera fjärran från de stora stråkvägarna än Tun-hwang. Och dock var denna stad för tvåtusen år sedan en knutpunkt av hög rang. I det gamla fästet Yümen-kwan (Steins ruin T XIV) c:a 80 km. VNV om Tun-hwang, delade sig den stora karavanväg, som var sidenhandelns förnämsta pulsåder. En nordlig gren